

Stirbányi Gusztáv senior

Budapest, 1909. XII. 12. – Szepsi (Szlovákia), 2001...

Az eperjesi evangélikus gimnáziumban érettségizett 1928-ban. A prágai Károly Egyetemen 1932-ben gyógyszerészi oklevelet szerzett. Pályáját Ungvárott katonai gyógyszerészként kezdte (1933/34). Eperjesen (1934/35), Nemesztón (1936/37), Vágújhelyen (1937/38) gyógyszerész. Mencezéfén (1940/45) és Tornán (1946/59) gyógyszerértári gondnok. Szepsiben (1960/82) gyógyszerértárvezető. Különösen jó nyelvérzékkel rendelkezett. A magyar anyanyelvén kívül a munkájában nagyon jól hasznosította a latin, a cseh és a szlovák nyelvismeretét. A pályája alatt ógörög, német, francia, orosz, ukrán és olasz nyelven is megtanult. A szabadidejében természet és műemlékvédelemmel, valamint helytörténeti kutatásokkal foglalkozott. A Somodi közelében lévő szádélói völgyben (Zadielsko dolina) nagyon eredményesen kutatott, ahol a barlang képződmények több, mint a felének a feltárásában részt vett. De az Aggteleki Cseppkőbarlangban is számos alkalommal megfordult. A Szlovák Tudományos Akadémia régészeti intézetének levelező tagja 1950-től. A Szlovák Barlangkutató Egyesület tagja 1954-től, a Szepsi természet- és műemlékvédő egyesület tagja (1957/80), a természetvédők egyesületének kassai járási titkára (1970/80). Az eredményes munkásságát elismerve a Csehszlovákiai Természetvédelmi Hivatal a szádélói völgy természetvédelmi terület fővédnökévé nevezte ki. Leírta a Gömör-Tornai-karszt a világon egyedülálló növényritkaságát, a tornai vértőt (*Onosma tormentis*, Boraginaceae család). A helytörténeti munkában nemcsak a települések helytörténetét kutatta, hanem a helyi kulturális értékekre (népmondák, regék) is felfigyelt. Több helytörténeti könyve és számos cikke jelent meg szlovákiai természettudományos folyóiratokban (Szabad Földműves, Szepsi Híradó /1988-1990/, Új Szó, Moldávský mesačník. Számos előadást is tartott a CSEMADOK keretében, amelynek 1950-től tagja volt.

Főbb munkái:

1. Szepsi város története. Szepsi, 1980.
2. Somodi története. Szepsi, 1982.
3. Szepsi és környéke barlangjai. Szepsi, 1983.
4. Szádélói regék. Szepsi, 1984.
5. Szepsi történetéből. Szepsi Híradó, 1989-1990. (sorozat).

Irodalom:

1. Gyógyszerészet, 2002. 57. –
2. Adatbank.sk./stibranyi-gusztav-id/.
3. Szőke József, Viczián János: Ki kicsoda Kassától Prágáig. Szekszárd, 1993. 276.